

KS § 166

Dnr 2016/623

Remiss av promemoria om ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga

Kommunstyrelsens beslut

- Bromölla kommun överlämnar remissvar enligt upprättat förslag.
- Paragrafen justeras omedelbart.

Ärende

Arbetsmarknadsdepartementet har översänt promemoria om ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga på remiss. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har översänt remissen till de kommuner som inte är remissinstanser för att uppmärksamma om möjligheten att svara på remissen.

Remissvar ska ha kommit in till Arbetsmarknadsdepartementet senast den 24 augusti 2016.

Förslag till remissvar redovisas.

Ärendet föredras på sammanträdet av IFO-chef Britt Gunnarsson.

Exp

Arbetsmarknadsdepartementet
Britt Gunnarsson, IFO-chef

Ordförande

Justerare

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Yttrande med anledning av nytt ersättningsystem för mottagande av ensamkommande barn och unga

Yttrande

Bromölla kommun ställer sig positiva till en förändring av nuvarande regelverk och ett mer schabloniserat system, däremot anser Bromölla kommun att kommunerna skall ha full kostnadstäckning. Det är orimligt att statens besparingar skall finansieras av kommunerna. Dessutom behöver kommunerna en längre omställningstid för att planera och igångsätta andra boendeformer. Flera kommuner har idag inget stödboende och dessutom en stor brist på lämpliga bostäder till gruppen 18 – 20 år. Dessutom tillkommer ett omfattande och resurskrävande arbete med att utreda och göra en individuell prövning om barnet/ungdomen klarar av ett boende utan den omsorg som ges på HVB-hem. Bromölla kommun anser även att staten skall ersätta de kostnaderna som uppkommer då eventuella avtal med HVB-verksamheter sägs upp.

Sammanfattning

Förslaget om att ersätta nuvarande regelverk med ett mer ändamålsenligt regelverk med schablonersättningar är i stora delar ett positivt förslag förutom att ersättningarna, främst den rörliga delen, kommer att vara betydligt lägre än nuvarande ersättningsystem. Vilket kommer att innebära att kommunerna kommer att få svårigheter att upprätthålla ett mottagande med hög kvalitet och säkerhet. Förslaget om kraftigt sänkta dygnersättningar konstaterar även lagstiftaren att dessa i förslaget är lägre än vad tidigare redovisade faktiska kostnader har varit.

Ärende

Regeringen har skickat *Promemoria om ett nytt ersättningsystem för mottagande av ensamkommande barn och unga (A2016/01307/I)* samt departementspromemoria *Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn (Ds 2016:21)*. I dessa presenteras förslag på nya schabloner och ersättningsnivåer, ändrade regler för mottagandet samt begränsad möjlighet att placera barn i en annan kommun. 35 kommuner är remissinstans, Bromölla kommun är inte en av

dessa, men SKL vill uppmärksamma samtliga kommuner på möjligheten att svara på remissen. Ett brett samstämmigt svar från sektorn stärker ett gemensamt ställningstagande i en fråga som innebär stora förändringar i kommunernas förutsättningar för ett långsiktigt hållbart mottagande av ensamkommande barn och ungdomar. Då remissvaret gällande Ds 2016:21 skall vara Arbetsmarknadsdepartementet tillhanda den 12 augusti har Bromölla kommun ingen möjlighet att yttra sig över denna.

Förändringarna mot nuvarande regelverk gällande ersättningarna är omfattande och kommer att påverka kommunerna i hög grad, både positivt och negativt. Punkterna i förslaget är att dagens system för ersättning till kommunerna för mottagande av ensamkommande barn och unga inte är ändamålsenligt utan har lett till ett svåröverskådligt regelverk som även administrativt är betungande. Ersättningarna skall därför i större utsträckning än i dag utgöras av schabloner. Förutom en kraftig sänkning av ersättningarna införs nya regler gällande placeringar av ungdomar mellan 18-20 år.

Att förenkla regelverket och basera ersättningarna på schabloner kommer att minska den administrativa bördan hos kommunerna är positivt. Däremot kommer de kraftigt sänkta ersättningarna att påverka kommunernas möjligheter att erbjuda ett mottagande med hög kvalitet och säkerhet. Kraven på kommunernas verksamheter är desamma likaså det obligatoriska åtagandet enligt LMA.

Ersättningsnivåerna och vad de ersätter finns i promemorian under punkterna i avsnitt 3. Punkterna 3.1 till 3.4 avser barn upp till och med 18 år. Förenklat kan man säga att ersättningen (3.1) för obelagda platser tas bort och ersätts med en rörlig ersättning som motsvarar 7 dagars ersättning för det antalet barn/ungdomar som Migrationsverket beräknar kommer att anvisas under året. Samtidigt tar man bort ersättningen för stödinsatser av förebyggande karaktär och inkluderar den i schablonen.

Man tar även bort ersättningen (3.3) gällande transportkostnader, utrednings och uppföljningskostnader, tolkkostnader samt kostnaderna för god man. Dessa ersättningar ersätts av en enhetlig schablon på 52 tkr.

Dygnsersättningen (3.4) som i dag är 1 900 kr. för belagd plats och 1 600 kr. för obelagd plats ersätts med en enhetlig schablonersättning på 1 350 kr.

För ungdomarna i åldersgruppen 18-20 år kommer kommunen endast ha rätt till ersättning (3.5) för de som är placerade med stöd av LVU och för de med motsvarande vårdbehov men där vården ges med samtycke enligt SoL. Ersättningen avser faktiska kostnader och betalas ut efter ansökan.

Förslaget innebär att en asylsökande som fyller 18 år skall flyttas över till en förläggning för vuxna och att enbart asylsökande ensamkommande unga som fyllt 18 men inte 21 år som har ett omfattande vård- och behandlingsbehov skall vara fortsatt placerade. Grunden är att asylsökande över 18 år i normalfallet ska vistas på anläggningsboende.

De ungdomarna i åldersgruppen 18-21 år med uppehållstillstånd och bosatta i anvisningskommunen kommer en schabloniserad ersättning (3.6) på 750 kr/dygn att utbetalas. Ersättningen kopplas till att studiehjälp har utbetalats till ungdomen någon månad i det kvartal som ersättningen avser. Här finns

inget krav på att placeringen skall vara utifrån socialtjänstlagen och inget placeringsbeslut krävs för utbetalning. Detta innebär att om en ungdom bor kvar på ett HVB-hem eller familjehem efter 18 års ålder kommer kommunens ersättning att sänkas till 750 kr/dygn (jämför med dagens ersättning på 1 900 kr alternativt faktisk kostnad). Här vill man att kommunerna skall hitta olika former av boende ex. hyreslägenheter, studentlägenheter, elevhem etc. och att inga ungdomar mellan 18-20 år som inte har ett omfattande vårdbehov skall vara placerade. För ensamkommande unga som har fyllt 18 men inte 21 år kan kommunen i vissa fall få ersättning (3.8) för kostnader för försörjningsstöd.

I konsekvensanalysen konstateras att schablonersättningen för barn på 1 350 kr är lägre än den genomsnittliga ersättningen för kommunernas faktiska kostnader vid mottagande utöver de överenskomna platserna och där den nya placeringsformen Stödboende förväntas bidra till att de genomsnittliga kostnaderna skall kunna sänkas. Ungdomar mellan 16 – 17 år kan om behovet inte påkallar annat vara placerad i Stödboende medan ungdomar över 18 år som inte har ett vårdbehov skall ha annan form av boende.

Genomgående och i analysen framförs att det inte finns tillräckliga drivkrafter i kommunerna för att hålla nere verksamheternas kostnader, hitta mer kostnadseffektiva lösningar eller drivkrafter att ompröva ett placeringsbeslut. Genom att kraftigt sänka ersättningsnivåerna så att de understiger redovisade faktiska kostnader avser lagstiftaren att öka kommunernas efterfrågan på boendelösningar som ryms inom schablonen samt att anpassa boendelösningar för de som fyllt 18 år.

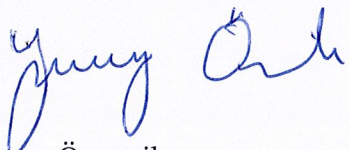
Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Beslutsunderlag

Regeringskansliets promemoria 2016-06-21, Ett nytt ersättningssystem för mottagande av ensamkommande barn och unga.

Tjänsteskrivelse från IFO-chef Britt Gunnarsson, 2016-07-20.

Beslut i ärendet har fattats av kommunstyrelsen den 17 augusti 2016 § 166.

Jenny Önnévik
Kommunstyrelsens ordförande